

поведінки на ринку кооперативного кредитування, професійних і технологічних стандартів діяльності, піднесенню іміджу й довіри до кредитних спілок;

—запровадити жорсткішу систему нагляду й контролю до-тримання й виконання основних показників діяльності кредитних спілок, і у разі невиконання встановлених нормативів та неба-жання усунути недоліки запроваджувати санкції та відкривати процедуру поглинання потужнішими спілками, що призведе до природного укрупнення спілок та підвищення їх конкурентоспро-можності в майбутньому.

—сформувати установи сервісної інфраструктури, які повинні надавати послуги кредитним спілкам у сфері навчання, консуль-таційного супроводження, інформаційних технологій [2].

Таким чином, кредитні спілки повинні виконувати своє голов-не завдання — служити народу України, а для цього потрібно створити механізм ефективної та якісної їх діяльності.

Література

1. До проблем використання потенціалу кредитних спілок у забезпеченні економічного зростання: сучасна практика і реалії України / Л. В. Льченко-Сюйва // Економіка та держава. — 2009. — №1. — С. 26—29.
2. Перспективи розвитку кредитних спілок в Україні / Г. М. Терешенко // Фінанси України. — 2009. — № 5. — С. 87—94
3. Удосконалення регулювання діяльності кредитних спілок в Україні / О. Волкова // Економіст. — 2009. — № 8. — С. 44—45.

УДК 336.71

Г. В. Труш, старш. викл. кафедри банківської справи,
ДВНЗ «Київський національний економічний
університет імені Вадима Гетьмана»

ДО ПИТАННЯ ВПЛИВУ ГРОШОВО-КРЕДИТНОЇ ПОЛІТИКИ НА ІНВЕСТИЦІЙНУ ДІЯЛЬНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВ

Істотним чинником активізації інвестиційних процесів є дієва грошово-кредитна політика. Вона повинна сприяти створенню ін-вестиційних умов, регулюючи діяльність банківської системи що-до створення платіжних засобів, які можна придбати у населення

як депозити, або в банках як кредити. Провідним чинником регулювання кредитного ринку є облікова ставка Центрального банку, яка визначає процентну ставку комерційних банків. Облікова ставка — це ціна за якою Центральний банк надає кредити комерційним банкам. Зростання облікової ставки процента веде до зменшення попиту на довгострокові кредити, та до спаду інвестицій. І навпаки, поступове зменшення облікової ставки і доведення її рівня, вищого від рівня інфляції у річному обчисленні на 3—4 відсоткові пункти, з метою активізації кредитування, в тому числі довгострокового, сприятиме зменшенню відсоткових ставок за кредити, підвищенню рівня доступності кредитів, поліпшенню фінансового стану підприємств, поживавленню виробництва.

Центральний банк здійснює експансійну чи рестрикційну грошово-кредитну політику. Експансивні заходи проводиться в період економічного спаду для стимулювання економічного розвитку, головним чином, через інвестиції. Рестрикційний вплив здорожчує вартість грошей і, на наш погляд, має негативні наслідки для здійснення інвестиційних процесів. Дорогі кредитні ресурси обмежують інвестиції, примушуючи вкладників розміщувати гроші у максимально ефективні проекти.

Істотний вплив на інвестиційний процес здійснюється через регулювання норми обов'язкового резервування. Ці норми для комерційних банків встановлюються у вигляді певного відсотка від суми депозитів, які у центральному банку зберігають комерційні банки на кореспондентських рахунках. Збільшення кредитних ресурсів банків веде до зростання операцій по довгостроковому кредитуванню.

Держава через Центральний банк проводить операції на фондовому ринку. Тобто здійснює емісію, продаж, купівлю державних цінних паперів, що є джерелом залучення коштів в інвестиції підприємств. Встановлюючи вигідні для покупця умови щодо своїх цінних паперів держава стимулює купівлю їх юридичними та фізичними особами, зменшуючи грошову масу, яка може бути використана для кредитування інвестицій через банківську систему. Навпаки, зменшуючи вигідність цінних та дивідендних умов державних цінних паперів, держава стимулює продаж їх юридичними та фізичними особами. Від так у останніх з'являються додаткові кошти, які через банківську систему або безпосередньо використовуються для фінансування інвестицій.

Операції банків щодо купівлі ними ОВДП являються високоприбутковими і малоризиковими, оскільки процент за ними високий, а виплата гарантується державою. Отримуючи прибутки,

комерційні банки можуть спрямовувати їх на довгострокове кредитування. Обсяг операцій з ОВДП на вторинному ринку у жовтні 2009 року зріс порівняно з попереднім місяцем в 1,8 разу і становив 7.0 млрд грн, що в порівнянні з цим періодом 2008 року свідчить про збільшення у 8,6 разу.

Серед важелів валютно-курсової політики, які здатні прямо та опосередковано вплинути на перебіг інвестиційних процесів слід відмітити управління курсом національної валюти. Це впливає на розвиток ефективної конкуренції, визначає вартість зовнішніх джерел фінансування інвестицій та імпорту устаткування і технологій. Для розвитку високотехнологічних галузей внутрішніх резервів недостатньо. Дефіцит внутрішніх ресурсів покривається зарубіжними інвестиціями. Так протягом 9 міс. 2008 р. залучено 11,3 млрд дол. США за середньо- та довгостроковими кредитами і єврооблігаціями та 6,8 млрд дол. США прямих інвестицій, що сприяє раціональному розподілу отриманих коштів.

Підтримання стабільного рівня валютного курсу до долара США дотепер забезпечує процеси ремонетизації економіки в умовах масованих надходжень іноземної валюти, здешевлює зовнішні запозичення й підвищує привабливість інвестування коштів в українські цінні папери та підприємств. Для посилення ролі інвестиційних процесів, на наш погляд, необхідно запровадити політику гнучкого валютного курсоутворення, за якої курс української валюти, найвірогідніше, почне підвищуватися.

Банківська система через кредит повинна мати можливість активного впливу на інвестиційні процеси. Мережа спеціалізованих інвестиційних банків не розвинена, як це має місце у інших країнах з ринковою економікою. Пожвавлення інвестиційної діяльності, на наш погляд доцільно підсилити блоком таких заохочень:

- необхідно концентрувати банківські ресурси у напрямку довгострокового кредитування;

- стимулювати інвестиційний процес через банки шляхом переходу на змінні процентні ставки, пільговим оподаткуванням доходів банків від довгострокових кредитів.

Література

1. *Пересада А. А., Майорова Т. В.* Інвестиційне кредитування: Навч. посібник. — К.: КНЕУ, 2002. — 271 с.
2. *Луців Б. Л.* Кредитування інвестиційних проектів // Вісник ТАНГ. — 2001. — № 14. — С. 114—118.
3. Бюлетень НБУ. — 2009. — № 12.